

Nagrada Marin Držić

Hrvatska drama 2021.

Anita Čeko
Monika Herceg
Hrvoje Kovačević
Nikolina Rafaj
Ivana Sajko
Tomislav Zajec

Zagreb, 2022.

Nikolina Rafaj

Kamo se ide kad se odlazi

Nekad je najviše što možemo jednostavno pokušati.

Pa što bude.

LICA

Ona – pokušava saznati kamo se ide kad se želi otići

Žena s uspavankom – pokušava prestati biti majka

Djevojčica na putu prema djevojci – pokušava odrasti, sama

Žena koja ne želi da je se pusti – pokušava otići, već duže vrijeme

Mladić – pokušava se ne pitati kamo. A ni kad ni zašto...

Muškarac kojem se previše ne živi – pokušava nekome nedostajati

Gospođa koja ne planira umrijeti – pokušava zaboraviti, u rjeđim
trenucima i sjetiti se

Spremačica – ona koja ostaje

Portir – onaj koji ne pokušava otići

Glasovi koji nam se urežu u sjećanje – muškarac koji nikad ne
češlja kosu, kolega s posla, majka, sestra...

1. Treba znati stići

Petak.

Recepcija. Na kojoj nema nikoga. Samo jedno zlatno zvonce.

Ona pozvoni jednom. Ništa.

I nitko.

Ona pozvoni opet.

Opet ništa.

Krene se zabavljati zvoneći u ritmu raznih, njoj dragih pjesama.

Iz stražnje sobice dolazi Portir.

ONA Probudila sam vas.

– Niste.

ONA Jesam, oči su vam krmeljave.

– Propuh.

ONA Spavate na boku. U desni obraz vam je utisnut rub jastučnice.

– Ulovili ste me. Iza imam kauč koji je skoro stariji od mene. A da se razumijemo, ja nemam malo godina. I nigdje ne spavam tako dobro kao na njemu.

ONA Zašto toliko ljudi bolje spava svugdje drugdje nego *doma*?

– Vama se, vidim, uopće ne spava.

ONA Oprostite. Uzbuđena sam. Zadnjih godina sam bila svašta, ali ne i uzbuđena.

– Kod nas obično ne dolaze uzbuđeni ljudi. Neispavani da. Ljuti isto da. Tužni, dapače, vrlo često – ali ne i uzbuđeni.

ONA (*gotovo pa prošapće*) Mislim da noćas neću spavati.

– Gospođice, mi se ne miješamo u *takve* stvari.

ONA (*opravdavajući se*) Sama sam došla.

– Mnogi dođu sami.

ONA I ne očekujem nikog.

– Nemate ni prtljage.

ONA Kupila sam četkicu na benzinskoj.

– A znate li možda koliko ostajete?

ONA Moram to odmah sad znati ili vam mogu javit?

– Ljudi obično znaju. Bar okvirno. Da nešto stavim na papir.

ONA Napišite onda dvije noći.

– Moram vas zamoliti i za osobnu.

Ona mu pruža osobnu. Nešto duža stanka.

ONA Ali mogu produžiti? Ako bude potrebe?

– Nije sezona. Što se mene tiče, možete svaku noć spavati u drugoj sobi, da spremačici zadamo malo posla.

ONA (*kroz smijeh*) Što vam je skrivila?

– Počela mi je puštati u beli.

ONA Tu piše da radite 0-24.

– I to je točno.

ONA Stvarno uvijek netko mora biti tu?

– Uvijek.

ONA A recimo da nema ni jednog jedinog gosta?

– To u preko 20 godina rada još nisam doživio.

ONA A biste li vi bili ovdje da nema ni jednog gosta?

– Bi.

Stanka.

– Imate još kakvo pitanje?

ONA Molim vas jednu jednokrevetnu sobu.

– Želite da gleda na cestu ili dvorište?

ONA Zar stvarno ima ljudi koji i dalje uz sve 'ekrane' gledaju kroz prozor?

– Nekima je važno što prvo vide ujutro kad otvore oči.

ONA Oduvijek spavam sa spuštenim roletama. Tako da moj prozor može gledati u zid što se mene tiče.

2. Oni trenuci u kojima se broji svaka minuta

00.05 h

Ona sjedi na neraspremljenom krevetu i koncentrirano gleda u zid sobe.

Sobu osvjetljava svjetlo iz mini-bara.

Hruska kikiriki i pije 0,33 pivo.

Zidovi su tanki, gotovo kao kulise.

Pažnju joj privlače događanja iz susjedne sobe.

Kako se približava zidu, žamor susjedne sobe postaje sve razgovjetniji.

– Čvršće.

– Bole me ruke.

– Primi me kao da me ne želiš pustit.

– A gdje bježiš?

– Nisam o tom razmišljala.

– Ovako?

– Tako.

– Ne boli te to?

– Paše mi.

– Reci ako te previše stežem.

– Nemoj brinuti o meni.

Ona prislanja uho na zid.

Muškarac i žena leže goli, zagrljeni.

– Prolazi mi prstima kroz kosu.

– Ovako?

– Kako se žene gladi po kosi?

– To me još nitko nije tražio.

Mazi je po glavi.

– Ovako?

– Sad me maziš kao psa. Osjećam se kao pas. Želiš li ti da se žena pored tebe osjeća kao pas?

– A nikad nisam imao psa.

Ona se na trenutak odmakne od zida.

No nakon samo par sekundi odmaka ponovno prislanja uho.

- Hoće ti smetati ako zapalim?
- Ovo je nepušačka soba.
- Ti oko svega brineš. Kako možeš bit toliko mlad i toliko brinuti.
To jednostavno ne ide zajedno.
- Ne bi volio da se upale one prskalice.
- Bar se onda neću morati odvući do kupaonice pod tuš.
- Otvorit ću prozor.
- Ući će komarci. Tu cijelu božju godinu ima komaraca.
- Samo malo zraka da uđe.
- Jesi zapamtio kako si me grlio?
- Mislim da jesam.

On ustaje, zaogrne se plahtom i ode do prozora.

- Sad te sram?

Stanka.

- Mršav si.
- Uvijek bio.
- Izgledaš umorno.
- A reci ko danas nije.
- Jel gužva vikendom?
- Želiš da se osjećam ko vozač taksija.
- Čula sam da se i tako da dobro zaradit.
- Možda u nekom većem gradu.

Ona se odmiče od zida i gotovo posramljeno sjeda na krevet.

Pilji u zid, a zatim mu se vraća.

Muškarac i žena ponovno leže jedno do drugoga. Diješe cigaretu.

- Prestani buljit u plafon.
- Ne vidim alarm.
- Pa jer ga nema.
- Ali je naljepnica na vratima.
- Ljudi su puno jednostavniji nego što mislimo. Ili nego što bi to voljeli bit. Toliko smo navikli na svakojake zabrane da ih više ni ne propitujemo.

Žena izvlači pepeljaru iz noćnog ormarića.

- Danas je sve što valja zabranjeno. Ili barem na glasu kao štetno.

- Otkud ti sad pepeljara?
- Ostavio mi je on.
- Ko je on?
- On čuva moju sobu kad me nema.
- Ovo je tvoja soba?
- Broj 35. Do te godine sam si zadala da će mi život bit posložen.
I pogodi što, to se nije dogodilo.
- Pa ne bi ti ja dao ni godinu više od...

Žena ga grubo udari.

- Nisi ovdje da mi lažeš.

Ona se na zvuk udarca prepadne i naglo odmakne od zida.

Pažnju joj privuku zvukovi iz druge sobe.

Pažljivo prislanja uho.

*Žena od oko 35 godina sjedi na krevetu, sama u sobi, i snima uspa-
vanku na mobitel.*

Neke stihove ponavlja više puta.

Laku noć, vam svu noć

Sada snovi će doć

I lagani san jer

Nestat će dan

Laku noć, snivaj sne

Slušaj pjesmice te

Snivaj san,

Laku noć,

sada sanje će doć

Snivaj spavaj, daj spi

Dok majka ti bdi

Čuj ptičice poj

Ti dječaće moj

Laku noć, snivaj sne

Slušaj pjesmice te

Snivaj san, laku noć

Sada sanje će doć.

Ona se odmiče od zida, natakne cipele i izlazi iz sobe.